

ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਜੇ.

ਰੋਹਿਤ ਜੋਸ਼ੀ @ ਬਾਮਨ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2021 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 41977

ਅਕਤੂਬਰ 12, 2021

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973—S. 439—ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1985—S.42—ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959—S.25—ਰੁੱਕਾ ਵਿਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ— ਐੱਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੇ ਐੱਸ.42 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ—ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਮੀਮੇ ਮਿਤੀ 18.02.2020 ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. 19.02.2020—ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 18.02.2020 ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19.02.2020 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। **ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ @ ਦਾਰਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਮੋਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੈਰੀ ਵੇਟ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਨਘੜਤ/ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 10)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਿਸ਼ੂ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ।

ਸੌਰਵ ਖੁਰਾਣਾ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 21/25/29 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ '1985 ਦੇ ਐਕਟ' ਦੇ ਤਹਿਤ 19.02.2020 ਮਿਤੀ 19.02.2020 ਨੂੰ ਕੇਸ/ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 41 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 439 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ') ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25/54, ਥਾਣਾ ਰਣਜੀਤ ਐਵੀਨਿਊ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,

ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ.ਆਈ.ਏ. ਸਟਾਫ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਰਤੋਜ ਹਸਪਤਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮਾੜੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਗਸ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ. ਰਾਤ ਕਰੀਬ 9:45 ਵਜੇ ਕਿਸੇ ਗੁਪਤ ਮੁਖਬਰ ਨੇ ਇਤਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਕਰ, ਸ਼ਿਵਮ ਉਰਫ ਨੰਨੂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਹੈਰੋਇਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਵਾਲੀ ਇਕ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਸਫਾਰੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹੈਰੋਇਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਸਤੌਲ ਵੀ ਸਨ। ਉਕਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਟਾਟਾ ਸਫਾਰੀ ਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰ 'ਚ ਬੈਠੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। . ਐਕਟ 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਕਰ ਕੋਲੋਂ 500 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। 1 ਕਿਲੋ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲੋਂ ਪਿਸਤੌਲ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੀਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਿਵਮ ਉਰਫ ਨੰਨੂ ਕੋਲੋਂ 500 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਇਕ ਪਿਸਤੌਲ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਤੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਲੈਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 18.02.2020 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ 25 ਗਵਾਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 18.02.2020 ਤੋਂ 1 ਸਾਲ, 07 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 19 ਦਿਨ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਵ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਕਰ, ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਰਘੂ ਕੁਮਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਕਰ ਅਤੇ ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸੀਆਰਐਮ-ਐਮ-5374-2021 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 20.09.2021 ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਰਘੂ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੀਆਰਐਮ-ਐਮ-6629-2021 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 27.09.2021 ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 1985 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਆਰਐਮ-ਐਮ-5374-2021 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 20.09.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ 18.02.2020 ਦੇ ਰੁਕੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ "ਗੁਪਤ ਮੁਖਬਰ" ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਰੁਕੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (Vikas Bahl) ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.08.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ **ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 2009 ਦੀ ਅਪੈਰਾ ਥਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1051 ਸੀ**, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਪਰ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ PW-6 ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਇਹ ਅਪੀਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

1. 30 ਜਨਵਰੀ 1997 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ.ਆਈ.ਏ. ਸਟਾਫ਼, ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੁਕਾ ਸਾਬਕਾ. ਥਾਣਾ ਭੂਨਾ ਤੋਂ ਪੀ.ਜੀ. ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਾ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੈੱਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਫੀਮ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਰੁਕਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪੈਰਾ ਧ ਲਈ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੀਐਸਪੀ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਪੀਡਬਲਯੂ.-5 ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਵੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਦਰਖਾਸਤ ਤੋਂ ਚਾਬੀ ਲੈ ਕੇ ਚਾਰੇ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ 3.500 ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ।

.....ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ PWs.5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ PW-6 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰੁਕੇ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਸਬੰਧੀ ਵਾਇਰਲੈੱਸ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ

(Vikas Bahl, J.)

ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ RI ਕੱਟਣ ਅਤੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ 2 ਸਾਲ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

XXX XXXXXX

ਅਸੀਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-6 ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-5 ਦੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

XXX XXXXXX

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਸਦੀਕੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।"

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਮੋ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨਘੜਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। CRM-M-5374-2021 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 20.09.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਿਤੀ 18.02.2020 ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, 19.02.2020 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਫਆਈਆਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 18.02.2020 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ **ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ @ ਦਾਰਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ**¹ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਹੀ ਸਿਟੋ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤਸੱਦਦ ਦੀ ਕਥਿਤ ਰਿਕਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ

¹ 2010(3) RCR (CrI.)

ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸੀਖਿਆ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"29. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਮੁਤਾਬਕ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ Ex.PA, Ex.PB, Ex.PC, Ex.PD, Ex.PE ਅਤੇ Ex.PF। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੈਮੋ ਕੇਸ ਦਾ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕੋਸੇਟ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੈਮੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜੈ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਰਾਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2009(3) RCR (Crl.) 649, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਦੋਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਕਥਿਤ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸੀਖਿਆ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸਤਰਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀਆਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

xxx xxx xxx

32. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਜ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(5) ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

- 2021 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 965 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ **ਧੀਰੇਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਹੈ।**

² 2018 (4) RCR (Crl.)

- ਅੰਕੁਸ਼ ਕੁਮਾਰ @ ਸੋਨੂੰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ² ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ; ਜਿਸ ਨੂੰ 2018 ਦੀ SLP (ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ) ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 42609 ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- CRM-M-20177-2020 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ ਬਨਾਮ ਵਿਪਨ ਸੂਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 24.08.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ (Crl.) No.5852/2021।
- 2020 ਦੀ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 668 ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ “ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ @ ਮੋਨੀਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- 2021 ਦੀ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 827 ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਮੁਕਰਰਮ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੈ।
- CRM-M 10343 of 2021 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ “ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ @ਨੰਨੂੰ ਬਨਾਮਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ” ।

(6) ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ , ਮਿਤੀ 31.08.2021, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਵਸੂਲੀ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਆਧਾਰ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਿਹਤਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਹਿਸਯੋਗ ਨੁਕਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(8) ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 1 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਸਮੇਤ 32 ਬੋਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

(10) ⁶ ~~ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ~~ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਦਾ 1985 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਖਣਾ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੇ **ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ , ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਬਿੰਦੂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿੰਦੂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ **ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)** ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰੁਕਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰੁਕਾ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਲੈ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ 1985 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ । ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.-ਐਮ-5374 2021 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 20.09.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 18.02.2020 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19.02.2020 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, **ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ @ ਦਾਰਾ** ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਮਿਮੋ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਭਾਰੂ ਹਨ। **ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)**, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਨਘੜਤ/ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(11) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 32 ਬੋਰ ਦੀ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੀ.

PUNJAB
(Vikas Bhatt, J.)
ਕਾਰਤੂਸ, ਰਿਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 1112 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 1 112 'ਤੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਿਤੀ 18.02.2020 ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜੋ ਕਿ 19.02.2020 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2020 ਨੂੰ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਹੈ ਪਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ।

(13) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 18.02.2020 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ 01 ਸਾਲ, 07 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 19 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 25 ਮੁਕੱਦਮੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੀ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਕਰ, ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਰਘੂ ਕੁਮਾਰ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

(14) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸਯੋਗ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਮਾਨਤ/ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 2021 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 965, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ **ਧੀਰੇਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ**, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ 120 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤਸੱਦਦ ਭਾਵ "ਗਾਂਜੇ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(15) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ **ਅੰਕੁਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਸੋਨੂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ**³, ਨੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"xxx--xxx--xxx

ਪਰ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 37 (1) (ਬੀ) (ii) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ, ਭਾਵ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ

³ 2018 (4) RCR (Crl.)

ਦੇ (ਸਬੰਧਿਤ ਇੱਕ) ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕੋਈ ਅਪੈਰਾ ਧ' ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਹੈ ਸਬੰਧਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜੋਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਾਜਬ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕੋਈ ਜੁਰਮ' ਜਾਂ 'ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੈਰਾ ਧ' ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਪੈਰਾ ਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਆਚਰਣ ਬਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ।

(16) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ 2018 ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 42609 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(17) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਆਰਐਮ-ਐਮ-20177 2020 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 25.02.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 3.8 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ "ਚਰਸ" (ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ) ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਸੀ। 1 ਸਾਲ ਅਤੇ 7 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 24.08.2021 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ **ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ ਬਨਾਮ ਵਿਪਨ ਸੂਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੀਵ ਟੂ ਅਪੀਲ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 5852/2021 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।**

(18) ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 12.10.2020 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ 2020 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 668 ਵਿੱਚ **ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ @ ਮੋਨੀ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ।**³ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ 800 ਗ੍ਰਾਮ "ਚਰਸ" ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ।

(19) 2021 ਦੀ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 827 ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ **ਮੁਕਰਰਮ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੈ**, ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 16.8.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਸੱਦਦ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਪਾਰਕ ਸੀ।

⁴ (2021) 5 SCC 724

⁵ 2007 (1) R.C.R. (Crl.)

ਕੁਦਰਤ

(20) 2021 ਦੇ CRM-M 10343 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ **ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ @ ਨੰਨੂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ** ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, 31.03.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, NDPS ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"21. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪੈਰਾ ਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਪੈਰਾ ਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

(21) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 31.08.2021 ਨੂੰ CRA-S-3721-SB ਵਿੱਚ 2015 ਦੇ CRM-8262-2021 ਵਿੱਚ, **ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ** ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਜਿੱਥੇ ਵਸੂਲੀ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ/ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (**ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ**) ਬਨਾਮ **ਲੋਕੇਸ਼ ਚੱਢਾ** ਦਾ ਫੈਸਲਾ ⁴ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ **ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ** ⁵ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਆਧਾਰ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸਯੋਗ ਨੁਕਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵੀ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਬਹਿਸਯੋਗ ਨੁਕਤੇ ਹਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 01 ਸਾਲ 07 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 19 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ।

(22) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ/ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ/ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:-

1. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
2. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹਾਂ (ਗਵਾਹਾਂ) 'ਤੇ ਦਬਾਅ/ਧਮਕਾਵੇਗਾ ਨਹੀਂ।
3. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।
4. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਸ ਜੁਰਮ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਅਪੈਰਾ ਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।
5. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉਕਸਾਉਣ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(23) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(24) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ।

ਤੇਜਿੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ
⁴(2021) 5 SCC 724

⁵ 2007 (1) R.C.R. (Crl.)

ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ